

Peygamberimizin Misafirlerine Muamelesi

Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 11 2013 13:09:23

Peygamberimizin Misafirlerine Muamelesi PEYGAMBERİMİZİN MİSAFİRLERİNE MUAMELESİ

Türk¸emizde yolculuk, davet veya ziyaret sebebiyle, birinin evine uğrayarak hâne halkından olmadığı hâde ge¸ici bir süre burada ağırlanan kimseye misafir denir. Misafire ikram dinimizin belirlemiş olduğu ahlâkî düsturlardan biridir. Kurân-ı Kerîm, İbrahim -aleyhisselam-'ın hi¸ tanımadığı müsafirlerine ikramda bulunuşunu teferruatlı bir şekilde anlatmakta ve bu hususta onu önek almamız gerektiğine şöyle dikkat ¸ekmektedir:

هَلْ اَتَيكَحَدِيثُضَيْفِاِبْرَهِيمَالْمُكْرَمِينَ “İbrahim'in ikram edilen misafirlerinin haberi sana geldi mi? اِذْدَخَلُواعَلَيْهِفَقَالُواسَلاَمًاقَالَسَلاَمٌقَوْمٌمُنْكَرُونَ Onlar İbrahim'in yanına girmişler «selâm!» demişlerdi. İbrahim de onlara; «selâm size» diye mukabelede bulunmuştu. İ¸inden de: «Bunlar yabancı kimseler» diye ge¸irmişti. Hemen sezdirmeden ailesinin yanına giderek semiz bir dana kebabı getirmiş, önlerine sürmüş ve «(Buyurun) yemez misiniz?» demişti.” (ez-Zâriyât, 51/24-27) İbn-i Abbâs'tan nakledildiğine göre İbrâhim - aleyhisselâm-'a gelen bu misafirler Cebrâil ile birlikte İsrâfil ve Mîkâil idi. (Kurtubî, XVII, 44) Misafir ağırlamayı ¸ok seven Hz. İbrâhim ise yakışıklı delikanlılar kıyafetinde gelen konuklarının melek olduklarını önce anlayamamış, onları i¸eri buyur ettikten sonra bir ara yavaş¸a dışarı ¸ıkıp karısı Sâre'nin de yardımıyla hemen bir dana kesip kızartmış ve misafirlerine ikram etmişti. Âyetlerin devamından öğrendiğimize göre İbrahim -aleyhisselam- meleklerin yemeğe el uzatmadığını görünce onlardan şüphelenmiş; onlar da bu azîz Peygamberi daha fazla merakta bırakmamak i¸in kendilerini tanıtmışlardı. Hz. İbrâhim'in bu davranışı, bize misafire ikrâm usûlünü öğretmektedir. Misafirlerinin selâmını en güzel şekilde alıp onları evine buyur etmesi, yemek hazırlamak i¸in onların yanından yavaş¸a dışarı ¸ıkması, evindeki en güzel yemeği ikrâm etmesi ve bu ikramı bizzat kendi eliyle yapması önek alınacak başlıca hususlardır. “Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse misafirine ikram etsin!” (Buhârî, Edeb, 85; Müslim, îmân, 74) buyuran Peygamberimiz, ayrıca misafire ikramda bulunan bir ev halkına hayır ve bereketin ¸ok hızlı bir şekilde ulaştığını bildirmiştir. (İbn-i Mâce, Eti‘me, 55) İmkânı bulunduğu halde bu işten i¸tinap edenleri ise: “Misafir ağırlamak istemeyen kimsede hayır yoktur.” (İbn-i Hanbel, IV, 155) meâlindeki

hadisleriyle uyarmıştır. Bir hadis-i şerifte de yolcunun (misafirin) duası, kabul edilmesi kesin olan dualar arasında zikredilmektedir. (Ebû Dâvud, Vitr, 29; Tirmizî, Deavât, 47) Tabii ki dua kelimesinin hem lehte hem de aleyhte olan yakarışları ihsan edilmiş unutulmamalıdır. Yani yurdundan yuvasından uzak, kalbi rikkat halindeki misafir, gırdı; anlayış ve ikram sebebiyle dua ettiğinde veya beklemediği ilgisizlik karşısında bedduada bulunduğu, kabul edileceğinde şüphelenilmemelidir. Misafirin gırdı; almak, onu lıyıkıyla ağırlamak gerekir. Aynı şekilde misafir de iyilik ve ikram gırdı; kişiler hakkında gırdı; dualar yapmakta cimri davranmamalıdır. Sırdı; beyanlarıyla ashâbını misafir ağırlamaya teşvik eden Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-, aynı zamanda imkânları nisbetinde misafirlerine izzet ve ikramda bulunarak bize örnek olmuştur. Hatta Resûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- bu yuzden karnını doyurmayı kimi zaman gırdı;lerini ahsan etmiştir. (İbn-i Sa'd, I, 409) Sırdı;te yandan evinde ikram edilecek bir şeylerin bulunmadığı zamanlarda misafirleri, imkânı olan ashâbının ağırlamasını tavsiye etmiştir. Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'ın naklettiği şu haber konumuz ahsanından olduk; dikkat etmektedir: O diyor ki: Bir adam Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geldi ve: - Ben ahsanım, dedi. Allah'ın Resûl; hanımlarından birine haber salarak yiyecek bir şey gırdı; istedi. O da: - Seni peygamber olarak gırdı; Allah'a yemin ederim ki, evde sudan başka bir şey yok, dedi. Fahr-i Kâin; -sallallahu aleyhi ve sellem- bir başka hanımından yiyecek bir şeyler istedi. O da aynı cevabı verdi. Daha sonra Resûl-i Ekrem'in sırdı;teki hanımları da: - Seni peygamber olarak gırdı; yemin ederim ki, evde sudan başka bir şey yok, diye haber gırdı; Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ashâbına dırdı;: “- Bu gece bu şahsı kim misafir etmek ister?” diye sordu. Ensar'dan biri: - Ben misafir ederim, y; Resûl; diyerek o yoksulu alıp evine gırdı;. Eve varınca karısına: - Resûl; -sallallahu aleyhi ve sellem-'in misafirini ağırla, dedi ve: - Evde yiyecek bir şey var mı, diye sordu. Hanımı: - Hayır, sadece ocuklarımdan yiyeceği kadar bir şey var, dedi. Sahâb;: - Sırdı; ocukları oyala. Sofraya gelmek isterlerse onları uyut. Misafirimiz ihsan; eri girince de lambayı sırdı;. Sofrada biz de yiyormuş gibi yapalım, dedi. Sofraya oturdular. Misafir karnını doyurdu; onlar da ahsan; yattılar. Sabahleyin bu sahâb; Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in yanına gitti. Onu gırdı; Resûl-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-: “- Bu gece misafirinize yaptıklarınızdan Allah Te; memnun oldu” buyurdu. (Buhârî; Men; kıbu'l-Ensâr, 10, Tefsîr, 59/6; Müslim, Eşribe, 172) Gırdı; ve sırdı; zere bilhassa yokluk durumlarında misafir ağırlamak ve onu memnun etmek bir incelik, bir zerafet gerektirir. Evlerinde sadece bir kişiye yetecek kadar yemek bulunan bu misafir-perver karı koca misafirlerinin rahat bir şekilde karnını doyurması ihsan; in kaz; sırdı; gibi lambayı karartmışlar, neticede ona her şeyin tabii; bir şekilde ger; eklediğini ve yetecek kadar yiyeceklerinin bulunduğu hissini vermişlerdir. Bu tavrın aksi de olabilirdi. Misafirlerine yiyecek sıkıntısı ihsan; inde olduklarını sırdı; yleyebilirler veya en azından hissettirebilirlerdi. Şayet sırdı; yle yapsalardı misafirin yediği lokmalar boğazına dizilir, başkasının nafakasını yemenin tedirginliğiyle huzuru ka; abilirdi. Elbette bundan Allah Te; hoşnut olmazdı. Ancak onların ihlas ve samimiyet dolu tavırları Hak Te;'nın rızasını celbetmiş ve bu olay sırdı; zere şu ayeti ker; me nazil olmuştur:

وَالَّذِينَتَبَوَّؤُالدَّارَ

وَاْلاِيمَانَمِنْ
قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ
مَنْ هَاجَرَ
اِلَيْهِمْ
وَلاَ
يَجِدُونَ
فِى
صُدُورِهِمْ
حَاجَةً
مِمَّآ
اُوتُوا
وَيُؤْثِرُونَعَلَى
اَنْفُسِهِمْ “...Onlar ihtiyaç içinde kıvransalar dahi mü'min kardeşlerini kendilerine tercih ederler...” (el-Haşr 59/9; Buhârî, Tefsîr, (59), 6) Ayrıca misafirlik hususunda yine Efendimiz -sallâhu aleyhi ve sellem- tarafından bizlere riayet etmemiz gereken belli ölçüler takdim edilmiştir. Huveylid bin Amr -radiyallahu anh-'ın naklettiği bir rivayete göre Resûlullah - sallallahu aleyhi ve sellem- birgün ashabına şöyle buyurmuştur: “- Allah'a ve âhret gününe iman eden kimse misafirine câizesini versin.” Ashâb-ı kirâm: - Yâ Resûlallah! Misafirin câizesi nedir, diye sordular. Fahr-i Kâinât -sallâhu aleyhi ve sellem- de: “- Onu bir gün ve bir gece ağırlamaktır. Misafirlik üç günden fazla ağırlamak ise sadakadır” buyurdular. (Buhârî, Edeb, 31, 85; Müslim, Lukata, 14)1 Hadis-i şerifte sözü edilen câize, evi şerefli misafiri bir gün bir gece özenle ağırlamak, imkânlar ölçüsünde onu memnun etmek, ikinci ve üçüncü günlerde ise sair zamanlarda ne yenip içiliyorsa, misafire onun aynısını ikram etmek, ayrıca ağırlama telâşına düşmemektir. Misafir üç günden sonra kalmaya devam ediyorsa, o artık misafir sayılmayacak, yiyip içtiği şeyleri Allah Teâlâ ev sahibinin sadakası olarak kabul edecektir. Ev sahibinin misafirini kapıya kadar uğurlaması da sünnettir. (İbn-i Mâce, Eti‘me, 55) Ev sahibinin görevi misafiri ağırlamak olduğu gibi, misafir de kendisine ikram edilen şeyleri memnuniyetle kabul etmeli ve bu ikramları asla küçümsememelidir. Zira misafir umduğunu değil, bulduğunu yer. Misafir, evinde konuk olduğu kimsenin maddî gücü zayıfsa, gereğinden fazla kalarak onu zor durumda bırakmamalıdır. Bu hususta Efendimiz -sallâhu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: “- Bir Müslümanın din kardeşinin yanında onu günaha sokacak kadar kalması helâl değildir.” Ashâb-ı kirâm: - Yâ Resûlallah! İnsan din kardeşini nasıl günaha sokar, diye sorunca: “- Misafirini ağırlayacak bir şeyi bulunmayan kimsenin yanında oturup kalmakla” buyurdu. (Müslim, Lukata, 15, 16) Hasılı, gerek Efendimiz'in sözü beyanlarından gerekse uygulamalarından anlıyoruz ki Müslümanlar için misafire izzet ve ikram çok önemli bir ahlâkî prensiptir. Halkımız arasında yaygın olan “Tanrı misafiri” sözü, aziz milletimizin Resûl-i Ekrem'in sünnetine ittibaen misafire verdiği değeri, ona gösterdiği itibarı ortaya koymaktadır

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)